

γυνού. Οἱ περιεστῶτες, ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ ἀμφιβόλου τούτου φωτοῦ, δὲν ἡδύναντο εὐχόλως νὰ διακρίνωσιν ἄλλήλους καὶ πάντα τὰ ἀντικείμενα ἐλάμβανον μορφὰς ἀλλοκότους, φαντασιώδεις, καὶ ἔχοματίζοντο διὰ τῶν ἀπαισίων χρωμάτων, δι᾽ ὃν ἡ φαντασία περιβάλλει τὰς εἰκόνας τοῦ θενάτου. Οἱ ἵερες, ὅρθιοι παρὰ τὴν κλίνην τῆς ψυχορόχιγούσης καὶ ἡμικεκλιμένοι ἐπ’ αὐτὴν, τὴν ἐνίσχυε ταπεινὴ τῇ φωνῇ. Οἱ δὲ ἱερὸι, καθήμενοι παρὰ τὴν ἑστίαν ἐν συννοίᾳ, ἐφαίνετο ζητῶν παρὰ τῆς ἐπιστήμης φάρμακον ἄγνωστον, μυστήριον νέον ἵνα ἐπαναγάγῃ τὴν ζωὴν εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο τὸ σχεδὸν ἀψυχον. Ότε δὲ ἵερες ἐξετέλεσε τὸ εὐτεέδες καθῆκον τῆς ἱερᾶς ὑπουργίας του ἀπεσύρθη κατὰ μέρος. Οἱ Παῦλοι ἐπλησίας τόπε πρὸς τὴν πεθερὰν του, ἥτις γνωρίσασα αὐτὸν τὸν εὐχριστησε διὰ τὴν παρουσίαν του, διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς της, διότι δὲν εἶχε πλέον τὴν δύναμιν τοῦ δρμίειν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ δυστυχὴ ἐφέρετο παλλίουσα ὅχι πλέον πρὸς τὴν νόσον, ἀλλὰ πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ταραχὴ τῆς ἥτο μεγάλη καὶ ἡ ἀνίσχυρος προσπάθεια τῆς ἵνα κατορθώσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τελευταίου τινὸς θελήματος ἢ νὰ ἐκφράσῃ τελευταίαν τινὰ εὐχὴν, αὐξάνουσα τὴν ἔνστασιν τοῦ πυρετοῦ της, ἕδιδεν εἰς ὅλα αὐτῆς τὰ μέλη κλόνον σπασμαδικὸν καὶ φρικῶδη. Η Ῥοζαλία, γνωτισμένη μέχρις ἐκείνου, ἀνηγέρθη αἴφνης καὶ ἐπειρίθη νὰ καθηυγάσῃ τὴν μητέρα της συγγένειον τὰς χεῖρας αὐτῆς μετὰ τρυφερότητος ἐπὶ τῆς καρδίας της.

Ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἐμρανίσεως ταύτης ὁ Παῦλος ὑπέφριξεν. Εἶτα γνωρίσας τὴν γυναικά του, καὶ ἴδων αὐτὴν αἰφνιδίως καὶ κατὰ πρῶτον μετὰ τὸν μακρὸν χωρισμὸν του, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ὥραν, καθ’ ἓν ἀμφότεροι ἔμελλον νὰ δεχθῶσι τὸν πανύστατον ἀσπασμὸν καὶ τὴν τελευταίαν πνοὴν τῆς μητρὸς των, ἡσθάνθη ἀκατανίκητον συγχένησιν, καὶ ὑπέισων εἰς φυσικωτάτην ἀδυναμίαν, δὲν ἐπάσχεις νὰ κρατήσῃ οὐδὲν νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυά του. Μετὰ στιγμαίαν ἡσυχίαν ἐν μέσω ἐπισήμου σιωπῆς, ἡ θανατιῶσα συνήθροισε πάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις καὶ ἀρπάζουσα τὴν χεῖρα τῆς θυγατρός της καὶ τὴν τοῦ γαμβροῦ της, πρῶτον συγκόνωσεν αὐτὰς περιπαθῶς καὶ ἐπειτα τὰς ἔφερεν ἐπὶ τοῦ στήθους της, συγκρατοῦσα αὐτὰς ἰσχυρῶς. Οἱ Παῦλοι ἔθλιψεν ἄκων τὴν χεῖρα τῆς γυναικός του, καὶ ἡ Ῥοζαλία ἀνταπεκρίθη εἰς τὴν ἔνδειξιν ταύτην μετὰ περιπαθείας οἵονεὶ ἐκφράζουσα τὴν εὐγνωμοσύνην της, καὶ ἀμφότεροι ὑπείκοντες τῇ αὐτῇ ἐμπνεύσει, προσέκλινον ἵνα δεχθῶσι τὴν εὐλογίαν ἐκείνης, ἥτις, μέλλουσα νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ φοβερὸν βῆμα τοῦ Ἱψίστου, δηπου θέλει δώσει λόγον τῆς ἐχυτῆς εὐθύνης εἰς τὰς δυστυχίας τῶν τέκνων της, ἡθέλησε νὰ πειραθῇ τούλαχιστον συμφιλίωσιν τὴν δυσίαν ἐπεπόθουν ἵσως αὐτὸι ἐν τῇ καρδίᾳ των, ἀλλὰ τὴν δ-

ποίαν ἵσως αἱ ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνίας καθίστων ἀδύνατον.

(Ἔπειται τὸ τέλος) K. P.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(Συνέχεια, δρχ φυλλάδιον 27).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'. Στρατεία εἰς Italia.

— o —

Ἡ μὲν Αὔστρια ἔσπευδεν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Μαντούας, ἀφ’ ἣς ἐξηρτῶντο αἱ κλεῖς τῆς Ιταλίας, ὁ δὲ Ναπολέων θεωρῶν τὴν κατάκτησιν τοῦ Πεδεμοντίου ὡς μέσον τῆς κατακτήσεως τῆς κατὰ τὰ Μεδιόλανα χώρας, ἔσπευσεκαὶ αὐτὸς πρὸς τὴν ἀλώσιν τῆς Μαντούας, διότι ἀφ’ ἣς αὗτη συνθηκολογήσῃ δὲν μένει εἰς τὸν Αὔστριακὸν Οἴκον ἢ τὸ νὰ ἀμύνηται ἀπὸ τοῦ τείχους τῆς Βιέννης.

Μόνον τρισμύριοι Γάλλοι ἤρπασαν τὸ Πεδεμόντιον ἀπὸ χειρῶν δεκάκις μυρίων συμμάχου στρατοῦ, καὶ οὗτος κατὰ δύο τρίτα ἐλαττωθεὶς, δὲν ἐμέτρει πλέον ἡ εἶκοσι καὶ ἔξι χιλιάδας πολεμιστῶν. Οἱ στρατάρχης τῶν πλευρών Βωλικὶ ἐκκενώσας τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἵνα πορευθῇ πρὸς τὸ Βαλεντίνον, ὅπου διέβη τὸν Πάδον, ἐτοποθετήθη εἰς τὸ Valeggio ἐπισκοπῶν τὰ κινήματα τῆς Γαλλικῆς στρατιᾶς. Οἱ δὲ Ναπολέων, θέλων νὰ τὸν πλανήσῃ καὶ νὰ κρύψῃ τὸ σχέδιον αὐτοῦ, ἐνέγραψεν εἰς τὴν περὶ ἀνακωχῆς μετὰ τῶν Σαρδώνων συμφωνίαν δρον ἰδίον δι’ οὗ ἡδύνατο ἡ στρατιά του νὰ διαβῇ τὸν Πάδον παρὰ τὸ Βαλεντίνον, καὶ ὁ Μασσήνας φέρεται ἐκεῖ καὶ πλανᾷ οὗτο τὸν ἔχθρον ἀρχιστράτηγον. Εἶνα δὲ ἀπόσπασμά τι πολύσπλοον προσποιεῖται διτι θέλει νὰ διαβῇ τὸν Πάδον παρὰ τὸ Cambio, ὁ ἀρχιστράτηγος Ναπολέων, ἀφήσας τὴν Τορτόνην μετὰ δέκα ἐπιλέκτων ταγμάτων, μετὰ τοῦ ἴππικοῦ καὶ εἴκοσι τεσσάρων τηλεόλων, πορεύεται ταχεῖ βήματι πρὸς τὴν Πλακεντίαν ἵνα καταλάβῃ τὸν πόρον τοῦ Πάδου. Οἱ δὲ Δάννες ἐπὶ λέμβων διαβάνει τὸν ποταμὸν πρῶτος μετὰ τῆς προσθοφυλακῆς, ὁ Λαχάρπ τοποθετεῖται μετὰ τῶν ἐπιλέκτων εἰς Smetri μεταξὺ τοῦ Πάδου καὶ τῆς ὄχθης τοῦ Φομβίου, καὶ κατόπιν ἡ Γαλλικὴ στρατιὰ διαβάνει ἐν Πλακεντίᾳ τὸν ποταμὸν ἔχοντα ἐκεῖ πλάτος διακοσίων πεντήκοντα μέτρων.

Ἀπὸ τοῦ ἐν Πλακεντίᾳ στρατοπέδου γράφει ὁ Ναπολέων εἰς τὸ Διευθυντήριον. « Διέβημεν τὸν » Πάδον καὶ ἀρχόμεθα τῆς δευτέρας στρατείας, δ » ἐν Βωλικῇ δυσανασχετεῖ, ἐμπίπτων πάντοτε εἰς » τὰς παγίδας ἡμῶν. Ἰσως θελήσῃ νὰ συνάψῃ μάχην. Οἱ ἀνὴρ οὗτοι ἔχει τὴν τόλμην τῆς παραφράξεως, ἀλλ’ οὐχὶ τῆς εὐφύτειας. Μία ἔτι νίκη καὶ

» ἔξουσιάζομεν τὴν Ἰταλίαν. Σᾶς πέμπω εἴκοσιν εἰ-
» κόνας τῶν ἀριστοτεχνῶν Κορεγίου καὶ Μιχαήλ
» Ἀγγέλου. Ἐλπίζω δτὶς καλῶς ἔχομεν ἀφοῦ δύνα-
» μαι νὰ στείλω εἰς Παρισίους δώδεκα ἑκατομμύ-
» ρια, πολὺ χρήσιμα διὰ τὸ στρατόπεδον τοῦ Ῥή-
» νού. • Διὰ τῶν χρημάτων τούτων καὶ τῶν εἰκό-
» νων καὶ ἐπιχορηγήσας ἵππους καὶ φορδὴν καὶ σίτου,
» ἀπῆλαυσε τῆς ἀνακωχῆς δύοτε τῆς Πάρμης, δὲ
» τῆς Μοδένης ἥτησε καὶ αὐτὸς ἀνακωχὴν, προσφέ-
» ρων δέκα ἑκατομμύρια καὶ εἴκοσιν εἰκόνας.

Ο δὲ Βωλική, μαθὼν ὅτι ὁ Ναπολέων κατέλιπε
τὴν Τορτόνη, ἐκίνησε μετὰ τῆς στρατιᾶς του ὅπως
προφυλάξῃ τὴν Πλακεντίαν στρατόπεδεύων ὅπισθεν
τοῦ Φομβίου, μικρὰς πόλεως πρὸς ἣν ἐπορεύθη ἥδη
ἀντριακὴ μοῖρα ἐκκινήσασα ἐκ Παυλίας. Ἄλλ' ὁ Να-
πολέων δὲν τὴν ἀφίνει νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν Βωλική
τοποθετουμένη καὶ τὴν ἀποδιώκει τῷ κράτει τῆς
λόγγης, ζωγρήσας χιλίους πεντακοσίους καὶ ἔξου-
σιάς τοῦ τε πυροβολικὸν καὶ τὰς σημαίας της. Ή
δὲ λοιπὴ δύναμις τῆς μοίρας διέδη τὸν Pizzighel-
lione καὶ ἐσώθη προφύσασα νὰ καταστρέψῃ τὰς
γεφύρας. Ο Δαχάρηπ ἐν τούτῳ καταλάμβάνει διὰ
τῆς ἵππου τὰς ὁδούς τῆς Παυλίας καὶ τοῦ Δαχούνου,
ἥ δὲ προσθοφυλακὴ αὐτοῦ ἀποδιώκει ἐρχόμενον ἐν
σύνταγμα καὶ τὸ ἀπωθεῖ πρὸς τὸ Λάουνον· ὁ Δα-
χάρηπ ἐσπευσεν εἰς τὸν κρότον τοῦ τουφεκισμοῦ,
ἄλλ' ἐπιστρέψων εἰς τὸ στρατόπεδον του δι' ἄλλης
ὁδοῦ, θανατόνεται ὑπὸ σφαίρας γαλλικῆς. Ἐθρήνη-
σεν ἡ στρατιά, ὡς Γάλλον, τὸν ἀνδρεῖον στρατηγὸν
ὅστις φεύγων τὴν τυρχνίαν τῆς Βέρνης, ἐτάχθη εἰς
τὰς γαλλικὰς φάλαγγας ὑπέρομαχος τῆς ἐλευθερίας.

Ἐν τούτοις ὁ στρατὸς φέρεται: κατὰ τοῦ Βωλική
πρὸς τὸ Λάουνον, καὶ ἀπαντῶν πολυμερῆ ὅπισθο-
φυλακὴν, συγκειμένην ἐξ ἐπιλέκτων, τὴν τρέπει εἰς
φυγὴν μετ' ἀντίστασιν πεισματώδην, καὶ τὴν κατα-
διώκει μέχρι τῆς πόλεως, ὅπου οἱ Γάλλοι εἰσέρχον-
ται μετὰ τῶν πολεμίων. Ἐκεῖ δὲ ἐγένετο ἡ πολλὴ
κατὰ τῆς γεφύρας τοῦ Ἀδουΐ Ερρόδος, ὅπου ὁ Βωλική
κατεῖχε τὴν ἀριστερὴν ὅχθην καὶ οἱ φυγάδες ἡνοῦν-
το μετ' αὐτοῦ καταδιωκόμενοι. Κατὰ δὲ τῶν εἴκοσι
πέντε πυροβόλων, τῶν ὑπερασπιζόντων τὴν γέφυ-
ραν, εἴκοσιπέντε ἀντιτάσσει καὶ ὁ Ναπολέων, καὶ
ἐπινοεῖ παράτολμον σχέδιον, νὰ κυριεύσῃ δι' ἐφό-
δου τὴν γέφυραν, ποθῶν νὰ ἀπογωρίσῃ μαρίους πο-
λεμιστὰς φρούμενους πρὸς τὸ Cassano, ὅπως δια-
βαίσῃ τὸν Ἀδον. Κελεύει διὸ τοὺς ἴππεις νὰ διαβαίσω-
τὸν ποταμὸν, αὐτὸς δὲ, μικρὸν ἄνωθεν τῆς γεφύρας,
πυροβολεῖ διὰ τοῦ ἐλαφροῦ πυροβολικοῦ τὴν δεξιὰν
πτέρυγα τῶν Αὐστριακῶν. Συντάσσον δὲ ταυτοχρό-
νως τοὺς ἐπιλέκτους εἰς φάλαγγα πυκνὴν, ἀρχίζει
διὰ τῶν ἵππεων τὴν ἔφοδον, καὶ οἱ ἐπιλέκτοι χύ-
νονται ἐπὶ τῆς γεφύρας, τὴν διαβαίνουσιν ἐσπευ-
σμένοι καὶ κυριεύουσι τὰ τηλεβόλα τοῦ ἔχθροῦ. Αἱ
αὐστριακαὶ τοξεῖς, ἀραιωθεῖσαι τότε κατὰ τὴν ἀ-
κράτητον προσθολὴν, καταφεύγουσιν εἰς Κρήμαν,
ἀφεῖσαι ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης τρισγιλίους αἰχμα-
λώτους καὶ τὰς σημαίας καὶ τὸ πυροβολικόν. Τὸ
δὲ ἀγδραγάθημα τοῦτο διαταράττει τὸ ἔχθρικὸν

στρατόπεδον, καὶ ὁ Βωλική ἀφίνει τὰ Μεδιόλαντα
ἀπροστάτευτα. Πρεσβεία δὲ προσφέρει τῷ Ναπο-
λέοντι, εἰς Λάουνον, τὴν ὑποταγὴν τῆς πόλεως ταύ-
της, καὶ ἡ νίκη τοῦ Λαούνου ὑποτάσσει εἰς τὴν δη-
μοκρατίαν πάσχαν τὴν Λομβαρδίαν χώραν. Λέγεται
ὅτι ἐπεκράτησε τότε παράδοξός τις συνήθεια εἰς
τὴν στρατιὰν τῆς Ἰταλίας. Καθ' ἐκάστην μάχην οἱ
γηραιότεροι στρατιῶται συνερχόμενοι ἐν συμβου-
λίῳ προεβίβαζον τὸν στρατάρχην αὐτῶν, καὶ εἰς
μὲν τὸ Λάουνον ὀνόμασαν αὐτὸν τὸ πρώτον δεκα-
νέα, βραδύτερον εἰς τὸ Castiglione, λοχίαν καὶ
οὕτω καθέξης. Ἐντεῦθεν ἡ μείνασσα ἐπίκλησις τοῦ
Ναπολέοντος, ὁ Μικρὸς Ισκαρεὺς, ὅπερ ἐσήμαινεν,
εἰς τὴν γλώσσαν τῶν στρατιωτῶν, θαυμασμὸν καὶ
ἀγάπην.

Μετὰ δὲ τὴν νίκην τοῦ Λαούνου, ὁ Ναπολέων με-
λετῶν ἀείποτε νὰ εἰσβάλῃ διὰ τοῦ Τυρόλου εἰς τὴν
Γερμανίαν, ἐπέστειλε τῷ Διευθυντήριῳ τάδε.

« Ἰσως προσβάλω μετ' ὀλίγον τὴν Μάντουαν,
« καὶ ἀν τὴν κυριεύσω, οὐδὲν μὲν κρατεῖ πλέον ἵνα
« εἰσέλθω εἰς Βιωσίαν, ἐντὸς δὲ εἴκοσιν ἡμερῶν
« δύναμαι νὰ φθάσω ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Γερμανίας.
« Δέν δύνασθε νὰ διαταξῆτε ἵνα αἱ δύο ἄλλαι στρα-
« τιαι συμπράττωσιν εἰς τὰς κινήσεις μου; φρονῶ
« ὅτι ἡδη μάχονται εἰς τὸν Ῥήνον. Ἐὰν ἡ ἀνακωχὴ
« ἔξακολουθήσῃ, ἡ στρατιὰ τῆς Ἰταλίας ἀφνίζεται.
« Ἐὰν δὲ στρατεύσωσιν αἱ δύο κατὰ τὸν Ῥήνον
« στρατιαι, ἀναγγείλατε μοι τὴν θέσιν των καὶ τί
« ἐλπίζεται ὅτι θέλουν κατοχθώσει, καὶ ἐκ τούτου
« δῆηγομένος, ἡ εἰσχωρᾷ εἰς τὸ Τυρόλον, ἡ μένων
« παρὰ τὸν Ἀθεσίν. Αλλὰ καλὴ ἔσεται ἡ εἰρήνη,
« ἐὰν αἱ τρεῖς στρατιὲς τὴν ἐπιβάλωσι συνενόμε-
« ειναι εἰς τὸ κέντρον τῆς Βιωσίας, ἡ εἰς αὐτὴν τὴν
« Αὐστρίαν κατάπληκτον τότε γενομένην, ἐγὼ δὲ
« ἐὰν κρίνητε ὅτι αἱ δύο στρατιαι τοῦ Ῥήνου πρέ-
« πει νὰ προχωρήσωσιν ἐμπρὸς, ἐγὼ διαβαίνω τὸ
« Τυρόλον πρὶν, ἡδη ἀντοράτω τὸ συλλογισθῆ.

Τὸ δὲ Διευθυντήριον ἐπήνεσε μὲν τὴν κατάκτη-
σιν τοῦ Πεδεμοντίου, ἐνέκρινε δὲ τὰς συνεπείας,
τουτέστι τὴν ἐνδοξὸν ἀνακωχὴν, ἀλλ' ὥριζε ριτῶς
τὴν εἰς δύο διαίρεσιν τῆς στρατιᾶς, νὰ διοικῇ τὴν
μίαν, φυλάττων τὸ Μεδιόλαντον ὁ Κέλερμαν, καὶ
ὁ Ναπολέων τὴν ἄλλην, δῆηγων αὐτὴν πρὸς τὴν
Μεσόγειον, τὴν Λιβύρον, τὴν Ρώμην καὶ τὴν Νεά-
πολιν. Ο δρισμὸς δὲ οὕτως ἔβλαπτε τὴν στρατιὰν
τῆς Ἰταλίας, ὃσον δὲν ἡδύνατο νὰ τὴν βλάψῃ δύνα-
μις αὐστριακῆ.

Ἄλλ' ὁ Ναπολέων ἀπέδειξεν ἐναργῶς τὰ ἐλα-
ττώματα τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ὑπέβαλεν εἰς
τὸ Διευθυντήριον τὴν παραίτησιν του οὕτωσεν.
• Φρονῶ ὅτι δὲν συμφέρει παντελῶς ἡ εἰς δύο
• διαιρέσις τῆς κατὰ τὴν Ἰταλίαν στρατιᾶς, καὶ ὁ
• διορισμὸς δύο στρατηγῶν ἀντίκειται εἰς τῆς δη-
• μοκρατίας τὰ συμφέροντα. Ή δὲ κατὰ Λιβύρον
• καὶ Ρώμην καὶ Νεαπόλεως στρατεία εἶναι ἀσή-
• μαντος, διότι πρέπει νὰ τελεσθῇ διὰ μοιρῶν δια-
• φρόνων, αἵτινες δύνανται ὑπεισθῆ δρομούσαι γὰ συσ-
• τωματωθῆσι κατὰ τῶν αὐστριακῶν, ἀπειλεῦσαι

« μάλιστα νὰ τοὺς περικυκλώσωσι κινουμένους. « Εἰς λοιπὸν πρέπει νὰ ἡναὶ ὁ στρατηγῶν, καὶ μάλιστα δὲν πρέπει νὰ εὑρίσκῃ τὸ ἐλυχῖστον, κατὰ τὰς κινήσεις αὐτοῦ, πρόσκομψα. Ἐγὼ ἔξετέλεσα τὸν στρατείαν μου ἀκούσαντος ἄλλου διότι οὐδὲν ἡδυνάμην νὰ κατορθώσω ἄξιον, ἐὰν ἡναγκάζομην νὰ συμβιβάσω τὴν γνώμην μου μετ' ἄλλης γνώμης. Ἐκέρδησα δὲ νίκας κατὰ δύναμεων ἀνωτέρων καὶ στερούμενος παντὸς ἐπιτηδείου, διότι, πεθόμενος ὅτι ἐπιστεύετε εἰς ἐμὲ, αἱ κινήσεις μου ἡσαν ταχεῖκι ὅσον ὁ λόγος μου. « Άλλ' ἐξαν μοὶ ἐπιβάλλετε προσκόμματα παντοειδῆ, ἐξαν πρέπη νὰ ἀναφέρω πάσαν μου πρᾶξιν εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους τῆς Κυβερνήσεως, ἐξαν δικαιώνται νὰ μεταβάλλωσι τὰς κινήσεις μου, νὰ μοὶ ἀφρικῶσιν, ἢ νὰ μοὶ πέμπωσι στρατίν, μὴ περιμένετε πλέον οὐδὲν ἔργον ἄξιον¹ λόγου· ἐὰν ἐξασθενήτε τὰ μέσα υμῶν, διαιροῦντες τὰς δύναμεις, ἐὰν λύγετε τὴν ἐκούτητα τῆς κατὰ τὴν Ιταλίαν στρατιωτικῆς διανοίας, λέγω μετὰ θλίψεως; ὅτι ἀποβάλλετε τὰς αἰσιωτέρας περὶ τῆς κατακτήσεως τῆς Ιταλίας περιστάσεις. »

Ἐπέρχεν δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιμένων ὅτι εῖς πρέπει νὰ ἡναὶ ὁ στρατηγῶν εἰς τὴν Ιταλίαν. « Οὐ μὲν Κέλερμαν, ἔγραφε, θέλει δόηγετε τὸν στρατὸν ὡς ἐγὼ, διότι πείθουμαι, πρὸ παντὸς ἄλλου, ὅτι αἱ νίκαις δρεῖλονται εἰς τὴν γενναιότητα καὶ τὴν τόλμην τῆς στρατιᾶς, διορισμὸς δυμῶς ἐμοῦ τε καὶ τοῦ Κέλερμαν δύναται νὰ καταστρέψῃ τὰ πάντα. Αὔλω; τε κάλλιον εἰ; ἀδέξιος ἢ δύο ἐπιτήδειοι στρατηγοί. Ο πόλεμος εἶναι ὡς ἡ κυνέρηνσις, θέλει κρίσιν καὶ δύνονταν. »

Καὶ σχολίων δὲν ἔχει ἀνάγκην ἡ ἐπιστολὴ διαπολέων γράφει ἀπὸ τῶν ἵστων εἰς τὸ Διευθυντήριον, γνωρίζων ὅτι ἡ μοιρά του κρέμαται εἰς τὴν θελησίν του. Τὴν παραχρονὴν τῆς ἐπιστολῆς (13 Μαΐου) διόργος τῶν Μεδιόλανων ἐποιορκεῖτο, καὶ ὃ μὲν ὄλγερὸν κατεῖχε τὴν Πικέλαν, δὲ Σερουρίερος τὸ Δάνδον καὶ τὴν Κριμήνην, καὶ ἡ Μοΐρα τοῦ Δαχάρη τὸν Τόμον, τὸ Lesagno καὶ Pizzighellone.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν καὶ ἦν τὸ Διευθυντήριον ὑπέγραψε τὴν συνθήκην, δὲ ἥτις ἡ Σκέδογία τοῦ Πεδεμοντίου καὶ τὸ κομητάτον τῆς Νικκίας καὶ ἡ γέρωρ τοῦ Tende παρέδιδον τὰ φρούριά των εἰς τὴν γαλλικὴν στρατιὰν, τὴν αὐτὴν ἡμέραν (15 Μαΐου) δι στρατηγὸς Ναπολέων εἰσήχετο ἐπιστήμως εἰς τὰ Μεδιόλανα καὶ ποθῶν νὰ ζωπυρήσῃ τὴν ηθικὴν δύναμιν, ἥν οἵμος τοσοῦτον ἐπιδεξίως μετὰ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐκδίδει πρὸ τοὺς συστρατιώτας τὴν προκήρυξιν ταύτην.

« Πολεμοστα!

« Ἐρῷ φθητε ὡσεὶ χείμαρρος ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Απεννίνου, ὑποσκελίσαντες καὶ φυγαδεύσαντες τοὺς προστυχόντας, καὶ τὸ Πεδεμόντιον ἐλευθερώθεν ἀπὸ τῆς τυραννίας τῶν Αὐστριακῶν, ἐπανῆλθεν εἰς τὰ φυσικὰ αἰσθήματα εἰρήνης καὶ φιλίας πρὸς τὴν Γαλλίαν. Τὰ Μεδιόλανα ἔζουσι σιαζοῦνται ὑπὸ δύων καὶ ἡ δημοκρατικὴ σημαία

« κυμαίνεται ἀνὰ πᾶσαν τὴν Λοιμόχροδίαν, τὰ δύο σουκάτα τῆς Ηλέρην, καὶ τῆς Μοδένης ὄφειλουσι: « τὴν πολιτικὴν ὑπαρξίαν των εἰς τὴν γενναιότητά σας. Ἡ ἀπειλοῦσσα ἡδη ὑμᾶς; αλαζών στρατιὰ δὲν εὑρίσκει οὐδένα φρουριὸν σιωτείριας κατὰ τῆς ἀνδρείας σας, καὶ τὰ διαβόητα ταῦτα τῆς Ιταλίας προπύργια, ὑπῆρχαν ἀσθενῆς ὑμεῖς τὰ ὑπερέβοητα ταχέως ὡς τὸ Απεννίνον. Αἱ τοσαῦται δὲ ἐπιτυχίας ἐνέσταξαν χαράν εἰς τὸ στήθος τὰς πατρίδος² οἱ ἀντιπρόσωποι κακιέρωσαν εἰς τὰς νίκας σας τελετὴν, καθ' ὅλας τὰς κοινότητας τῆς δημοκρατίας πανηγυρισθεῖσαν. Έκεῖ οἱ γονεῖς σας καὶ αἱ σύζυγοι καὶ αἱ ἀδελφαὶ καὶ αἱ ἑρωμέναι ἀγάλλονται διὰ τὰς ἐπιτυχίας σας, ἐγκαυχώμεναι ἐφ' ὑμὶν ὑπερηφάνως. Ναὶ, ανδρεῖοι, πολλὰ κατωρθώστε! αλλὰ δὲν μένουσι καὶ ἔργα γα ἄλλα; πρέπει νὰ λέγωσιν ὅτι γνωρίζοντες νὰ νικῶμεν, γηγοσῦμεν νὰ ὀφελώμεθα ἐκ τῆς νίκης; πρέπει νὰ μᾶς ἐλέγχωσιν οἱ μεταγενέστεροι, ὅτι εὑρομεν τὴν Καπίνην ἐν τῇ Λοιμόχροδᾳ; Άλλὰς σᾶς ἀκούων κραυγαζοντας « εἰς τὰ ὅπλα, » διότι « ἡ ἀνανδρὸς ἀνάπαυτις σᾶς περαλύει, διότι θεωρεῖτε ἀτυχὴ πάσαν ἡμέραν ἀδόξιας περιεργομένην. Ήπάγωμεν λοιπόν! ἔχομεν πρὸ ἡμερῶν πορείας ἐπιπευσμένας, ἔχομεν ἔχθροὺς νὰ ὑποτάξωμεν καὶ δάφνας νὰ συλλέξωμεν καὶ ὑβρεῖς νὰ ἐκδικήσωμεν. Όσοι δὲ ηγόνησαν ἐν Γαλλίᾳ τὰ ξύφη τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, δοσοὶ ἐδολοφόνησαν χαμερπῶς τοὺς ὑπουργούς μας, καὶ ἔκαυσαν τὸν στόλον μας εἰς Τουλῶνα, ἀς τρέμασιν! ήγινεν ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως. Άλλὰ μὴ ἀνησυχήτε, λαοί! ήμεις ἐμεθεά φίλοι τῶν λαῶν πάντων καὶ ἰδίων ἀγαποῦμεν τοὺς ἀπογόνους τῶν Βρούτων καὶ τῶν Σκηπιώνων καὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, ὃν τὸ παράδειγμα ἀκολουθοῦμεν. Καρπός δὲ των νικῶν μας ἀς εἶναι, νὰ ἀποκαταστήσωμεν τὸ Καπιτώλιον, νὰ ἐγείρωμεν μετά τημῆν τὰ ἀγάλματα τῶν ἡρώων οἵτινες τὸ ἀνέδειχτα περικλεῖς, πάντας της περικλεεστέρας γωνίας τῆς Εὐρώπης. Ο λαὸς τῶν Γάλλων, ἐλεύθερος καὶ ἀπολαύων γενικῆς εὐλαβείας, θέλει δώσει εἰς τὴν Εὐρώπην νίκην περικλεῖη, ήτις θέλει τὸν ἀποζημιώτερο διὰ τὰς πρὸ ἐξετίξας πολυειδεῖς θυσίας του. Τότε δὲ ὑμεῖς ἐπανέλθετε εἰς τὰς ἐξίας σας, εἰς οἱ συμποτίται θέλουν σᾶς δικτυλοδεικτεῖς, λέγοντες, « Ήτο εἰς τὴν στρατιὰν τῆς Ιταλίας. »

Ο στρατὸς ἡροάζετο μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὰς προκήρυξις τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὰς ἀνεγίνωσκον μετὰ προθυμίας ἀκορέστου οἱ στρατιῶται καὶ οἱ αἰσθητικοί. Οὐδέποτε στρατιὰ ἐξεπαιδεύθη ποτὲ εὐτοχώτερον ὑπὲρ τῆς εἰμαρμένης αὐτῆς ἐντολῆς. Ο στρατάρχης, πολεμοστής ἄμα καὶ νομοθέτης, κατώρθωσε νὰ ἀποτελέσῃ τὸν στρατὸν οἰκογένεια,

διὸ οὐδεὶς ἄλλος ἡδύνκατο νὰ τὸν κυρίερνήσῃ μετ' ἵ-
στη; ἐπιτυχίας.

Ο πόλεμος ἐν τούτῳ διεδέχετο τὸν πόλεμον, καὶ
ἐφωδίαζε παντὸς ἐπιτηδείου τὴν στρατιὰν ἡ Ἰταλία,
ἐκτὸς δὲ τῶν χρημάτων, ἀτινα τῇ ἐπέδηλεν ἢ
συνθήκη, ἐπλήρωσεν ἡ Λομβαρδία εἴκοσιν ἑκατομ-
μύρια.

Ἀπὸ τῆς διατριβῆς τοῦ Ναπολέοντος ἐν τῇ κα-
θέδρᾳ τῆς Λομβαρδίας ἥρχεται ἡ σχεδὸν ἡγεμονί-
κὴ του ἔξουσία καὶ πρὸς τοὺς περικυκλοῦντας αὐ-
τὸν καὶ πρὸς τοὺς πολεμίους στρατηγοὺς μεθ' ὅν
διεπραγματεύετο. Ἀπὸ τῶν μεγάρων τῶν Μεδιο-
λάνων ἀλληλογραφεῖ ἀπὸ τῶν ἵσων μετὰ τοῦ Διευ-
θυντηρίου, ἐν μέσῳ δὲ τῶν τελετῶν καὶ τῶν θριάμ-
βων, θεωρεῖ ὡς κάλλιστα τρόπαια τὰ ἀριστούργή-
ματα τῶν ζωγράφων τῆς Ἰταλίας, μνημεῖα τῆς ἐν
Εὐρώπῃ ἐπανόδου τοῦ ἐλληνισμοῦ, καὶ τὰ τῶν
Ἐλλήνων ἀγαλματοποιῶν, τεκμήρια τῆς Ῥωμαϊκῆς
νίκης. Ἀλλ' ἐνταυτῷ αἱ ἀνάγκαι τῆς πατρίδος ἐ-
πιχροῦσι τὸ πνεῦμά του, καὶ αἱ τῶν δύο κατὰ
τὸν Ῥήνον στρατιῶν συμπράξεις περὶ τῆς ἐν τῇ Γερ-
μανίᾳ εἰσβολῆς του, καὶ τὰς ἀποφάσεις του κοινο-
ποιεῖ εἰς τὸ Διευθυντήριον καὶ τὸ καθιστῷ ὑπεύθυ-
νον. Τοῦτο δὲ, καθ' ὅλην τὴν ἐν Ἰταλίᾳ στρατείαν
ἡναγκάσθη νὰ παραδεχθῇ τὰς τε στρατιωτικὰς καὶ
τὰς πολιτικὰς ἀποφάσεις τοῦ στρατάρχου, διτις
πρὸ δύο μηνῶν στρατηγῶν βασιλεύει εἰς Μεδιόλαντα.

Μετ' ὅλιγον πορεύεται εἰς τὸ Λάκουδον διευθυ-
νόμενος πρὸς τὸν Ἀθεσιν. Δὲν διέτριψε δὲ ἡ μό-
νον ὁκτὼ ἡμέρας εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Λομ-
βαρδίας, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἀναγκαῖον
διὰ τὴν ἀνάπτωσιν τῶν στρατιωτῶν, ἐμελέτα τὴν
ἐκτέλεσιν τῆς μετὰ τοῦ Ηεδεμοντίου συνθήκης,
τὴν σχεδίασιν τῆς συνθήκης ἢν ἐμελέτη νὰ ἐπι-
βάλῃ εἰς τὸν Πάπαν καὶ εἰς τὸν βασιλέα τῆς Νεα-
πόλεως, τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μετὰ τοῦ δουκὸς
τῆς Πάροιης συμφωνίῶν, τὸν δργανισμὸν τῆς ἐν
Λομβαρδίᾳ καὶ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ αὐτοῦ ἐθνοφυ-
λακῆς, καὶ τέλος τὴν διάδοσιν τῶν δημοκρατικῶν
ἀρχῶν.

Ἄλλ' ἀπροσδόκητον συμβάν τὸν ἡνάγκασε νὰ
ἐπιστρέψῃ εἰς Μεδιόλαντα, διότι οἱ καλόγηροι, οἱ
εὐγενεῖς καὶ οἱ θεράποντες τῶν συγάδων καὶ πάν-
τες, ἐν λόγῳ, οἱ ὑπόρετοι τοῦ Αὔστριακοῦ οἴκου,
προπερεσκεύασσαν ἐπανάστασιν, διαρρήγεισαν ἥδη
κατὰ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. Καὶ λόγος μὲν διε-
δίδετο διὰ τὸ Βωλικήν ἥρχετο μετὰ ἔξακις μυρίων
πολεμιστῶν, ἐψήθυσετο δὲ διὰ τὸ Κονδὲ, καταβαί-
νων διὰ τῆς Ἐλεβετίας, ἕσπειδεν ἵνα προσβάλῃ
ἀπὸ τῶν νώτων τὴν στρατιὰν τῆς δημοκρατίας·
καὶ οἱ ιεροκήρους διέδιδον ἀπὸ τοῦ ἄγριων
ταῦτα, καὶ ἐκάλουν τὸν ἔχλον εἰς τὰ ὅπλα. ἐπι-
θνητολογοῦντο δὲ αἱ εἰδήσεις διὰ τὴν αἰφνίδιαν τοῦ
Ναπολέοντος ἀναγώρησιν, καὶ ἐξετελεῖτο ἥδη τὸ
ἐπαναστατικὸν σχέδιον. Καὶ ἡ φρουρὰ τοῦ πυργοῦ,
ἥτις δὲν ὑπετάγη ἔτι, ἐξήρχετο ἥδη εἰς τὰς ἀ-
γυίας, καὶ ἐσήμαινον οἱ κώδωνες τῶν περιγράφων,

καὶ στίρη χωρικῶν ἐφώρμουν πρὸς τὰ Μεδιόλαντα,
ἥλλ' ἡ Μοτίρα ἡ στρατιωτικὴ, ἣν κατέλιπεν ὁ Να-
πολέων ἀναγωρήσεις, ἀπώθησε τὴν φρουρὰν εἰς
τὸν πύργον καὶ κατεδίωξε τοὺς ἐνόπλους χωρικούς,
καὶ ὅμως εἰς τὴν Παυτίνην, ἡ γαλλικὴ φρουρὰ μόλις
ἐκ τριακοσίων συγκειμένη καὶ πολλοὺς ἔχουσα τὸν
καθενοῦντας ἡναγκάσθη νὰ σωθῇ τῆς σφραγῆς, κλεισ-
μένη ἐν τῷ φρουρῷ, στρατηγός τις δὲ γάλλος
συλληφθεὶς εἰς τὴν ἀγυίαν ἐβίασθη, διὰ τῆς μα-
χαίρας, νὰ ὑπογράψῃ ἐπιταγὴν πρὸς τὴν φρουρὰν
ἵνα ἀνοίξῃ τὰς πύλας, διπέρ καὶ ἐγένετο.

Ο δὲ Ναπολέων ἀκούσας εἰς τὸ Λάκουδον ταῦτα,
ἐκκινεῖ ἀμέσως κατὰ τὴν Παυτίνη, δόηγῶν τριακο-
σίους μὲν ἴππους, ἐν δὲ τάγμα ἐπιλέκτων καὶ ἔξ
τηλεόλαχα, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Μεδιόλαντων προπο-
ρευομένου. Καὶ φθάσας εἰς τὸ Βινάκιον, ὅπου ἐ-
φορύουν οἱ προσθοφύλακες τῶν ἐπαναστατῶν,
τοὺς διασκορπίζει διὰ τοῦ Λαχάρπ, καὶ πυρπολεῖ
τὸ Βινέσκον, ὅθεν αἱ φλόγες ἀναγγέλλουσιν εἰς τὴν
Παυτίνην τὴν μοιράν της. Ἀλλ' ἡ Παυτίνη, πόλις τε-
τειχισμένη καὶ τρισμυρίους περικλείουσα κατοί-
κους, φρουρεῖται ὑπὸ χωρικῶν ὀντάκις χιλίων,
ἐπὶ τὰ τείχη ἥδη τεταγμένων, καὶ ἔχει τὰς πύ-
λας τῆς κεκλεισμένας. Καὶ εὐκόλως μὲν δὲν κυρι-
εύεται ὑπὸ ἐλάσσονος στρατιᾶς, κατεπείγουσα δὲ
ἥτο τοῦ στρατάρχου ἡ παρουσία εἰς τὸ κατὰ τὸ
Oglio εὑρίσκομενον ἥδη στράτευμα. Ἀλλ' ὁ και-
ρὸς κατεπείγει καὶ ὁ Ναπολέων δὲν χρονοτριβεῖ
εἰς διακοπέεις, ἀποφασίζει μάλιστα νὰ ἐπισπεύσῃ
τὴν ἔροδον διὰ τῶν χιλίων πεντακοσίων πολεμι-
στῶν του καὶ διὰ τῶν ἔξ πυροβόλων του. Τὴν
αὐτὴν δὲ νύκτα τοιχοκολλεῖ τὴν ἐπομένην προκή-
ρυξιν.

» Πληθὺς ἀπονενομένων, ἐπιδεεῖς τῶν πρὸς ἀν-
τίστασιν ἐπιτηδείων, πρὸς ἐσχάτας φερομένη κατὰ
αἱ τόπον ἀκολασίας, παρχγνωρίζει τὴν δημοκρα-
τίαν καὶ ἀνθίσταται κατάτης στρατιᾶς, τῆς νικητρίας
τῶν βασιλέων. Ἡ ἀκτανόθος παρχφορά της εἰναι
οἴκτου ἀξία. Ἀποπλανάται δὲ ἀτυχῆς λαδὸς, ἀπωθού-
μενος πρὸς τὸν ὅλεθρόν του. Οἱ Στρατάρχης, λει-
τούργης τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔθνους του, διπέρ δὲν
θέλει νὰ πολεμῇ τοὺς λαοὺς, ἀφίνει θύρων εἰς
τὴν μεταφέλειαν ἀνοικτήν. Ἀλλ' ὅσοι, ἐντὸς εἰ-
κοσιτεσάρων ὥρων, δὲν καταβέσσωσι τὰ ὅπλα,
θέλουσι θεωρηθῆ ὡς ἐπαναστάται, καὶ τὰ χωρία
αὐτῶν θέλουσι πυρποληθῆ. Ἄς ἀνοίξῃ τοὺς ὁρ-
ούχαλμούς των τὸ φοβερὸν παράδειγμα τοῦ Βινά-
κου. Τοιαύτη ἔστεται ἡ μοιρά τῶν κοινοτήτων
· αἰτινες ἐπιμένουσιν ἐπαναστατοῦσαι. »

Καὶ ὁ Ναπολέων ἐξέρχεται τοῦ Βινάκου μετὰ
τῆς ὀλίγης δυνάμεως του, καὶ φθάνει, τετάρτην
ώραν τῆς μεσημέριας, πρὸ τῆς Παυτίνης, ἡς εὑρίσκει
τὰς πύλας κεκλεισμένας. Ἀλλ' ἡ ἐλπίς του, διά-
τασσει τοὺς ἀναγκάσθητος παραστάταις ἐτοιμά-
ζονται εἰς ἀντίστασιν. Καὶ κρίσιμος ἡ περίστασις,
ἐλαύνει διὰ τὸ παρεδόθη τοὺς ἐπαναστάταις ἔτοιμά-

στριακοὶ σύμμαχοι ἔχουσι τὸν δχλον, ἀλλ' ὁ Ναπολέων δὲν διστάζει ματαίως μὲν διὰ τῶν ἔξι τηλεόλων προσβάλλει τὰς πύλας, ἀλλὰ τὰ δέσουλα καὶ τὰ πολύβολα ἐρημόνουσι τὰ τείχη, καὶ οἱ ἐπίλεκτοι κατορθώσαντες νὰ συντρίψωσι διὰ πελέκεων τὰς θύρας, εἰσέρχονται ἐν τῇ πόλει καὶ τοποθετοῦνται εἰς τὰς πρώτας οἰκίας. Ὁ δὲ Λάννε ἐφορμᾶς μετὰ τῶν ἵππων κατὰ τῆς γεφύρας τοῦ Τισίνου, καὶ ἡ μὲν Παυλίκη ὑποτάσσεται, αἱ δὲ ἀρχὴ καὶ ὁ κλήρος αἴτοις τὸ ἔλεος του. Ἀλλὰ τιμωρία τις ἥτο ἀναγκαῖα καὶ αὕτη τελεῖται κατὰ τῶν γάλλων φρουρῶν, τῶν τριακοσίων αἰχμαλώτων οἵτινες κατὰ τὸν θύρυσον κατώρθωσαν νὰ ἐνθῶσι μετὰ τῶν νικητῶν. Δειλοί! τοις ἐκράγαντος ὁ στρατάρχης, σᾶς ἐνεπιστεύθην θέσιν οὐσιοῦ ὀδηγοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ στρατοῦ, καὶ σεῖς τὴν ἐγκατελίπετε εἰς χωρικοὺς ἀνάνδρους, ἢ νευτῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως» καὶ ἥθελε νὰ τοὺς δεκατίσῃ διὰ τουφεκισμοῦ ἀλλ' ὁ λοχαγὸς ὁ τῇ διαταγῇ τοῦ στρατηγοῦ Χρινίνου παρχρόνις τὴν ἀκρόπολιν ἔτισε μόνος τὴν δίκην τουφεκισθεὶς κατ' ἀπόφασιν τοῦ στρατοδικείου. Ἡ δὲ πόλις ἀφέθη ἐπὶ τινας ὅρας εἰς πυράκτωσιν καὶ διαρραγήν, ἀλλ' ὁ στρατάρχης ἡκύρωσε τὴν διαταγὴν ταύτην. Καὶ ἀφωπλίσθησαν μὲν οἱ χωρικοὶ, βαμποὶ δὲ, ἐκ τῶν πρωτεύοντων οίκων τῆς Λουδηρδίχης ἐκλεγμένοι, ἀπεστάλησαν εἰς Περισίους. Οὕτω κατεστάλη ἡ ἐπανάστασις τῆς Πυτίας.

Ἡ στρατιὰ ἐν τούτοις, ὀδηγούντος τοῦ Βερτιέρου, ἐτοποθετήθη, τὸ μὲν στρατόπεδον εἰς Σογκίνον, ἔνθα περιεμένετο ὁ Ναπολέων, ἐφέρετο δὲ ὁ Μασσήνας εἰς τὴν πρὸς τὴν Βρέσσαν δόδυν, καὶ ὁ Ωγερός πρὸς τὴν ἄγρουσαν εἰς Βέργαμον, ἐνῷ δὲ μὲν Σεριορίερος ἔκειτο δεῖχτης τοῦ Μασσήνα, δὲ δέ Κέλερμαν εἰς τὴν Βρέσσαν τὴν μεγαληπτέραν τῶν Ἐνετικῶν πόλεων. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς, πεντάκις μύριοι δύντες, ὑπέφερον δυσχερῶς τὴν ἔξουσίασιν καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν τῶν εὐγενῶν, ἀλλ' ἡ γαλλικὴ δημοκρατία διετέλει ἐν εἰρήνῃ μετὰ τῆς Ενετίας, καὶ ὁ Ναπολέων ἐτοιχοκόλλησε ταύτην τὴν προκήρυξιν εἰς Βρέσσαν.

« Ἡ γαλλικὴ στρατιὰ, ποθοῦσα νὰ σᾶς σώσῃ τῆς « σιδηρῆς δυσλείας τοῦ ἀλαζόνος αὐστριακοῦ οἴκου, « κατεφρόγησεν ἐμπόδια δυσπερόβατα καὶ πολλὰ, « καὶ ἡ νίκη ἔστεψε δικαιών τοὺς ἀγῶνάς της. Τὰ « λείψανα τοῦ πολεμίου στρατοῦ ὑπεχώρησαν πέραν τοῦ Μιγγίου, ἡ δὲ γαλλικὴ στρατιὰ διακαίνει πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ, ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς Ενετίας, ἥτις δὲν θέλει λησμονήσει διὰ μακρὰ φιλία συγέδεσεν ἀμφοτέρας τὰς δημοκρατίας.

Ἐπερράίνετο ἡ προκήρυξις διὰ λόγων φιλικῶν πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς ἐνετικῆς δημοκρατίας διπάς αὐτοὶ μετὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ κλήρου διακηρύξωσιν εἰς τὸν λαὸν διὰ τὴν στρατιὰ διαβαίνεις: ὡς φίλη καὶ ἀζήμιος πρὸς τοὺς κατοίκους. Ἡ δὲ Γερουσία διεβεβαίου διὰ πρεσβείας τὸν ἀρχιστράτηγον περὶ τῆς ἀδελφότητος αὐτῆς, ἥτις πρὸς συμφορὰν τῆς

ἐνετικῆς δημοκρατίας παρεβίασθη ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν καταλαβόντων τὴν Πετιέραν. Καθὼς ἔγραφεν ὁ Ναπολέων εἰς τὸ Διευθυντήριον, ὁ Βωλικὶ ἡπάτησε πεταπῶς τοὺς Ἐνετοὺς, αἰτήσας μὲν τὴν διάβασιν μόνον ἀνδρῶν πεντήκοντα, κυριεύσας δὲ τὴν πόλιν διὰ στρατεύματος. Ἄν καὶ ἡ ἐνετικὴ κυβέρνησις δὲν ἔπαιε διὰ τὴν ἀπιστίαν τοῦ αὐστριακοῦ στρατάρχου, ὁ Ναπολέων, ὑπείκων εἰς νόμον τοῦ πολέμου ἀδυσώπητον, καὶ θεωρῶν σημαντικὴν τῆς Πασκιέρας τὴν κατοχὴν, ἡναγκάσθη καὶ αὐτὸς γὰρ καταλύσῃ τοὺς νόμους τῆς οὐδετερότητος. Καὶ ἐπιπίπτων κατὰ τοῦ ἔχθροῦ ἀπὸ διαφόρων μερῶν, τὸν ἐκδιώκει, αἰχμαλωτίζει δισχιλίους καὶ ἔχουσιαζει δύο σημαίας καὶ ἐννέα τηλεόλων. Εν τῷ μεταξὺ τῶν διαφόρων μαχῶν, αἵτινες ἐκροτήθησαν περὶ τὴν Πεσκιέραν, ὁ Ναπολέων ἐκινδύνευσε νὰ ζωγρηθῇ ὑπὸ τῶν Ούσάρων, καὶ ἔκτοτε ὀργανίσθη σῶμα ἐπίλεκτον, ἐπικληθὲν τῶν ὁδηγῶν διπέρ συνέκειτο εἶς ἵππων δεκαεπούς θητείας, καὶ συνιδεύειν ἀπανταχοῦ τὸν Ναπολέοντα.

Ἐξουσιάζει δὲ διὰ στρατηγήματος τὴν Βερώνην, διώκει τοὺς Ἀγγλούς ἐπὶ τῆς Λιβύρονού, φέλι μετ' ὀλίγον ἐλεύθερονει τὴν Κόρσικαν, καὶ γίνεται κύριος τῶν Μεδιολάνων. Καὶ δημως εἰς δόπιας δεινάς περιστάσεις εὑρίσκετο ἡ γαλλικὴ στρατιὰ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, περικυρλουμένη ὑπὸ πολεμίων φανερῶν τε καὶ ἀφανῶν! δ πολὺς νοῦς τοῦ στρατάρχου καὶ ἡ μεγαλη πολιτικὴ του μπερδήσαν τὰ προσκόμματα· διενίας στρατάρχης—ἥτο τότε μόλις εἰκοσιοτών ἑτῶν, ἐδάμασε πάσαν τὴν Ἰταλίαν, ἐδῶ μὲν θριαμβεύων, ἀλλαχοῦ δὲ ἐπὶ διάλλων εἰρήνην ἡ συμμαχίαν. Ἀπέτεινε συμβουλάς πρὸς τὴν κυβέρνησίν του, τῇ ἔγραφε δὲ ἐν ὀλίγοις περὶ τῆς τύχης τοῦ Βούρμασερ, διστις ἥρχετο νὰ διαδεχθῇ τὸν στρατάρχην Βωλικὶ, καταβαίνων μετὰ Αὐστριακῶν ἔχάκις μυρίων. « Συμφορὰ εἰς ἐκεῖνον, σύστις ἀπατηθῆ εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του. »

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

ΟΛΥΜΠΙΟΝ.

Ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἀρχαιότητι περιωνύμου τοῦ Ὁλυμπίου Διὸς ναοῦ, δν unum in terris inchoatum pro magistrinude dei, ἀποφαίνεται Τίτος δ. Λίβιος, λείψανα μόνον μέχρις ήμῶν διεσώθησαν, ἀλλὰ λείψανα ίκανὰ νὰ δικαιολογήσωσι τοῦ Ρωμαίου συγγραφέως τὴν γνώμην. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ναοῦ τούτου διφείλεται εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ περιστερέντα καὶ εἰς Ἀθήνας καταφυγόντα Δευκαλίωνα, διστις ἰδρύσατο ιερὸν Διὶ τῷ Ὁλυμπίῳ εὐγνωμοσύνης ἔνεκα (1). Μετὰ ταῦτα δὲ ἐπὶ Πεισιστράτου,

(1) Τοῦ δὲ Ὁλυμπίου Διὸς Δευκαλίωνα λέγουσιν οἰκοδομῆσαι τὸ ἀρχαῖον ιερὸν, σημεῖον ἀποφαί-